

**Nieuwe keure tot verminderinge van de groote kosten in tstuk
vande Justitie, en den loop vande Vierschare: ende opte
innestellinge van tCollegie vande Vredemakers gemaect, ende
afgelezen den negenden November 1598**

<https://hdl.handle.net/1874/8925>

NIEVWE KEVRE

Tot verminderinge van de
grootte costey in t'stuc vande Ju-
stitie, en den loop vande Vreeschare: ende
op te innestellinge vandyt Collegie van-
de Vredemakers gemaeckt, ende
afgelezen den negendeny Ok-
tobris 1598.

Ten beuele van die vande Gerechte
der voorschreven Stede,
Gedruct opt Raedhuys aldaer,
in den Jare 1598.

Lzomen uyt de dage-
 fixe erbarentheyt beſint,
 dat de zakey ende rechtſor-
 deringen hoor de Vierſcha-
 re alhier begonſt, zeer tra-
 gelickey gehoort, mer tey
 grootey ondienſte vande
 goede gemeente, ey mit hare
 oſerdragende coſten, ende merckelic verzuym, opge-
 houdey, ende verachttert verdey: tſelc die vande
 Gerechte tey hoochſtey miſhaecht: Om vhaer
 inne naer beſhoorey te verdey hoorzjey, ende de ge-
 meente, hoor zo veel mogelickey is, van onnutte co-
 ſtey, tijt ende verſer- verzuym te beſrijdey. Hebbey
 ſchout ende ſchepeney, mit adviſ van Bur-
 germeeſterey dezer ſtadt Leydey, gekeurt ende keu-
 rey midtſ-dezey:

Dat van nu voort-aen geene civile zaken/recht-
 vorderinghen/noch instantien/voor de ordina-
 rijs Vierſchare dezer Stede en zullen werden
 aenghevangen of begonſt/ dan naer dat beyde de par-
 tpen al vozen zullen zijn gehoor by zeeckere perſonen
 daer toe uyt tCollegie van die vande Gerechte/ onder
 der den tijtel van Vredemakers, te ſtellen ende commit-
 teren: Twelc ooc plaetſe zal hebbē ten opſicht van ar-
 reſten/ tſp op perſonen ofte goederen / naer dat de zelve
 arreſten gedaen/ende daer vozen/ volgende de keuren/
 cautien ende bozchtichten gheſtelt zullen wezen: Ver-
 en zullen in de jeghenwoordige keure ende ordonnan-

tie niet begrepen zijn de civile actien ende epsschen van den Officier/de gebuy-questien/ noch ooc die ontstaen tusschen Pachters vande gemeene middelen / ende die hen zoucken te vercozten / mitten aenleuen ende ghevolge van dien: mitsgaders andere daer inne by particuliere keuren of ordonnantien is verzien: nopende de welcke ghebuyct ende onderhouden zullen werden de keuren ende ordonnantien daer op gemaect.

iiij. **D**oor welke voorszreben Vredemakers partijen ten wederzijden gehouden zijn te comen endeverschijnen: te weten de beclaechde in eygener persoon/en sonder eenich behulp of bystant van Caelluyden/Doorszpraecken / of andere de zaecke niet aengaende: Gelyc ooc zijn de clagers indien zy binnen deser Stede zijn/ zo niet/de ghene die zulk als gemachticht of last hebbende/ zal verzoucken ende bevoorderé/ omme op haer geschillen mondelinghe / tzy elc int byzonder/of in malcanders jegenwoordicheyt: al ter bescheydenheyt vande voorszreben Vredemakers/ghehoort/ende is het doenlic/ mitter minne by haerluyder tusschensprake verdragen ende vereenicht te werden. Ende dit al mit zulcken bescheyt / dat vrou personen een Voocht mit haer bzingen: ende de ghene die gearresteert zijnde/ by gebrec van bozchtichte in hechten gestelt zullen wezen/een gemachtichde in haer plaetse schikken zullen moghen.

ij. **D**at alle twelc de voorszreben Vredemaekers voor zo veel des noot is/mits-Dezen werden gecommitteert ende gheautorizeert/ mitsgaders om mit consent vande clager of niet / de beclaechde (de schulde bekennende/ende zulk begeerende) termijn van rechten te mogen vergonnen/tot een jaer ten langsten/ mit verclaringe om te betalen mit een gedeelte gereet/ ende

ende voorts tzy by weken/maenden/bierendeele jaers/
 of andersins / gelijc zy luyden naer ghelegentheyt van
 zaecken/tijden/en personen / bevinden zullen te behoo-
 ren. Dooz de voldoeninghe van twelck de beclaechde
 bozge moet stellen binnen achte daghen daer aen: De
 welcke als naer rechten in tghesheel ende als principa-
 le of zaerweldige mit-dezen verstaen werden verbond-
 den te zijn: mits dat de clagher in den termijn niet be-
 willicht hebbende / daer van byz staet reauditie te be-
 geeren aende ordinarijs Dierschaer van Schout ende
 Schepenen dezer Stede.

Zullen vozder de voorszreven Vredemaekers *iiij.*
 partypen ten wederzyden condemnieren / in tge-
 ne daer op zy / of gewillichlicken mit malcande-
 ren / of by haer luyder tusschenpraecke zullen vereeni-
 gen of verdragen / mitsgaders om te betalen op de ter-
 mijnen die zy de beclaechde zullen vergonnen.

It zulcken bescheyde / dat indien de beclaechde *6.*
 de in gebreecke bleef/tzy bozge te stellen/of op-
 te vergonde termijnen te betalen/mer het eene
 termijn ober het ander liet loopen / dat de vozder ende
 onverschenen termijnen mit eenen ooc gehouden zul-
 len zijn als verballen: ende dat de beclaechde naer acht
 dagen van tverzump van bozge te stellen / of terstont
 naer dat twee termijnen onbetaelt zullen zijn / om tge-
 heel vermogen zal te executeren/volghende de keuren/
 ordonnantien ende gewoonten van de Dierschare de-
 zer Stede/dooz de Bodé mitter Roede / de welcke daer
 toe vooz nu als dan/mede werden gecommitteert ende
 geauthoziert.

Elcke voorszreven Vredemakers ooc opne- *6j.*
 men zullen de bozhtochtē die vooz de termij-
 nen

nen by hem als vozen te vergunnen/zullen werden ge-
stelt: In zulcken verstande dat indie op de souffifant-
heyt of insouffifantheyt van dien/ eenighe gheschillen
mochten ontstaen/ dat de kennisse van dien comen zal
aen t Collegie van Schout ende Schepenen.

Gij. **W**nde werden ten eynde voorszreven / ende om
tzelve zulx in twerc te stellen/mits-dezen by pro-
visie/ ende tot in dezen anders zal zijn geordn-
neert / ghecommitteert ende geauthozizeert een vande
Burgermeesteren/en twee vande Schepenen: de wel-
ke tzelve ampt elck in t zijn drie maenden lang in per-
soon gehouden zijn te bedienen/ende waer te nemen: te
weten/belangende de Burgermeesteré / naer de veran-
deringe vande zelve: eerst de jongste of vierde Burger-
meester/ende daer aen vervolghende/ den oudsten/den
tweeden/ende den derden: ende belanghende de Sche-
penen/naer de verkiezinge vande zelve / de vierde ende
vijfste/daer aen de eerste ende laetste/en zo vervolgende
de tweede ende zevenste / ende voorts de derde en zeste.
Mits dat zyluyden/ende elc van hem/ by ziekte/ notige
afwezen / of andere wettighe verhindernisse / peniant
van hare mede-broederen / upt elc Collegie/ zullen mo-
gen verwilligen om haer plaetsen waer te nemen / ten
eynde de gemeente daer door niet en worde ontrijft/ en
mit haer schade opgehouden.

Gij. **D**e voornoemde Wedemaeckers zullen ten eynde
de voorszreven tallen tijden/uytgezept alleens-
licken inde ordinarijle vacantien / ghehouden
zijn jegenwoordich te wezen/ende hem te laten binden
in het bertrec van Schepenen aen de Dierschaer / alle
maendagen ende bypdaghen naer middaghe ten twee
uyzen preciselicken beginnende/ende tot vier uyzen toe
gheduyende / ten waer mits de veelheyt van partypen
langer

langer tijt van bederf waer; In welcken gheballe de
voorschreven Vredemaekers ooc langer ghehouden
zullen zijn te besoingeren/ende partpen te gerijf:mits
dat twee vande voorschreven Vredemaekers/ ende in
afwezen van haren derden mede-broeder/in dezen zul-
len mogen besoingeren.

A Egens welke voorschreven tijt ende wyzen een *ix.*
veghelick de ghene daer op hy eenich recht ver-
meert/zal doen verwittigen ende verdagen dooz
een vande Bodeu mitte Koede. Welcke ghestelde wyze
elc een gehouden is/ ende mit-dezen belast wert waer
te nemen/al waert dat hy daer van mer een wyz te vo-
ren waer verwitticht ende gewaerschout.

A Dien de ghene die zulk verdaecht is ter vooz *x.*
bescheyden wyze/vooz tsheyden vande Vrede-
makers niet en quame/zal hy vellich verclaert/
ende vooz tyrofijt van dien den clager de wech van ju-
sticie gheopent werden: al waer hy ten opsicht vande
coste der rechtvozderinge vozder profijt van vellicheyt
berzoucken zal mogen/ om daer op hy de Rechters zo-
danigen insicht genomen te werden/ als behoozen zal.

E Er ingeballe partpen/de ghedaechde compa *xj.*
rerende/ niet en connen beweecht worden tot
bereenunge ende verdzach: (omme waer toe te
comen de Vredemaekers hem ten uptersten zullen
hebben te bevljctighen/ ende alle moghelicke midde-
len vooz te wenden/)zullen zy partpen ten wederzijden
den wech van justicie openen.

O c alle twelc den vooznoemden Vredemaec *xij.*
kers zal werde by geboucht ee naerstich Clerc/
de welke van alles niet alleen behoozlicke nos-
telen/

1915880

telen / maer oock bouc-houden / ende opt afschept den
clager behoorlike acte leveren zal / om hem te strecken
ende daer mede te behelpen / daer ende zulk des zal be-
hooren.

xiiij. **W**le twelcke in bougen voorszreven zal wer-
den in twerc gebracht ende gedaen buyten cos-
ten van partpen: mer zal de belooninghe van
van alles comen tot laste dezer Stede: behalvé de Bo-
den/de welcke voor haer recht van elcke wete te doen/
en tmake van haer relatien/hebben en genieten zulle
een stuber/tot last vandegene diese te werc stelt.

Dus naer verscheyden tsamenspraken/ bera-
dingen/ende conferentien gedaen/ gekeurt / en
openlicken ghearresteert opten zebentsten No-
vembzys vijftien-hondert achtentnegentich / by Loth
Huygensz. Gael Schout/Heester Symon Franck. va-
der Derwen/Heester Isaac Nicolai/ Oranc van Co-
renblijet/Jaspar van Banchem/Henric Egbertsz. van
der Hal/Willem Cornelisz. Tybault/Claes van Pooz-
den Cornelisz. en Jan van Baersdorp de Jonge/Sche-
penen: Dit addyze van Claes Adriaenz. Vrouwwer/
Claes Willemsz. van Warmont / Laurens Andriesz.
van Zwaenswijk/ende Jan Gijlsbrechtz. Burgermees-
teren. Ende is naer voorgaende clocke-geslach voor
den volcke ter Popen ofgelezen opten neghenden No-
vembzys daer aen voigende.

By my

J. Gay Hout.